

Ina Brouwer: 'Over economische positie van vrouwen blijven nadenken'

Oud-Tweede Kamerlid en voormalig lijsttrekker voor GroenLinks Ina Brouwer (60) schreef een boek over de historische achtergronden van de positie van Nederlandse vrouwen op de arbeidsmarkt: Aan geen gehuurde borst werd ooit een kind gevoed. 'Ik ben verbaasd over de laauheid waarmee mensen de economische positie van vrouwen blijven benaderen.'

Wat?

De kiem voor dit pas verschenen boek werd gelegd in de jaren dat Ina Brouwer als directeur Emancipatiebeleid bij het ministerie van Sociale Zaken werkte. In 1995 bezocht ze de wereldvrouwenconferentie in Beijing, en werd daar geconfronteerd met kritische vragen van deelnemers uit andere landen. Brouwer: 'Nederland had toen nog een heel progressief imago en kwam altijd op voor vrouwenrechten. Maar uit de cijfers bleek ineens dat de economische en arbeidsmarktpositie van vrouwen in Nederland om te huilen was. Het percentage vrouwelijke hoogleraren bijvoorbeeld was toen nog geen vijf procent, dat lag op hetzelfde niveau als in Botswana. Daar zit je dan, als vertegenwoordiger van een zeer ontwikkeld land als Nederland.' Een afdoende verklaring voor de achterstand van Nederland op dit gebied was niet voorhanden; Brouwers nieuwsgierigheid was gewekt.

In 2003 schreef ze een boek over het glazen plafond, waarvoor ze onder meer de Franse en Amerikaanse ambassadeur in Nederland naar hun visie op de Nederlandse situatie vroeg. Tot haar verrassing hadden beiden daar een heel stellige verklaring voor. De een, die ook kunsthistorica was, zei: "Oh, Nederland is nog steeds het land van Jacob Cats uit de Gouden Eeuw!" De

ander verwees naar de neutrale positie van Nederland tijdens de Eerste Wereldoorlog. 'Daar ga ik op door, dacht ik toen meteen al, daar wil ik een boek over schrijven', zegt Brouwer. 'En inderdaad blijkt de Eerste Wereldoorlog een geweldige rol te hebben gespeeld in de ons omringende landen. Miljoenen vrouwen moesten wel een "mannen-"positie op de arbeidsmarkt innemen terwijl hun mannen aan het front vochten. De maatschappij veranderde in razend tempo: crèches werden ingericht, er werd in Engeland al in 1918 gestaakt voor gelijke beloning. Terwijl die gelijke beloning in Nederland pas in 1975 is ingevoerd.'

Ook de Gouden Eeuw van Jacob Cats heeft een belangrijke rol gespeeld bij de vorming van de huidige Nederlandse cultuur. Daar wortelt de traditie dat moeders zelf voor hun kinderen zorgen, de moederschapsideologie, de status van het kind, de bevolkingsdichtheid en de naoorlogse welvaart waardoor vrouwen niet hoefden te werken. Brouwer illustreert hoe demografische en economische omstan-

digheden de 'revolutie' inkleuren van vrouwen die de arbeidsmarkt bestormen. 'Het is zeker geen boek geworden dat alleen voor wetenschappers interessant is. Ik heb geprobeerd het een beetje spannend te maken, zodat het ook leuk is om te lezen.'

Wie?

Het is een enorm gevoel van urgentie, vertelt Brouwer, dat haar drijft om over de economische positie van vrouwen te blijven nadenken en schrijven. 'Ik ben daarom ook zo verbaasd over de laauheid waarmee mensen dit onderwerp benaderen, ook bij de linkse partijen. In Nederland denkt iedereen dat we hier nog heel lang over kunnen blijven discussiëren, terwijl er ondertussen in een land als Duitsland grote stappen worden gezet in het licht van de vergrijzing.' Zelf heeft Brouwer een dochter en een pleegzoon. 'Toen zij klein waren, was mijn partner een rots in de branding. Ik zat veel in het buitenland als directeur Emancipatiebeleid, en werkte meer dan fulltime. Hij heeft toen wat

minder gewerkt, maar we maakten ook veel gebruik van opvang. Onze dochter ging daar het liefst vijf dagen per week naartoe, die vond het maar saai thuis zonder al die andere kinderen.'

Bij GroenLinksers zal Brouwer vooral bekend zijn van haar lijsttrekkerschap samen met Mohamed Rabbat in 1994, en haar periode als fractievoorzitter van de CPN. Ze is nog steeds lid van GroenLinks, maar sinds 2007 óók van de PvdA. 'Ik vond dat GroenLinks te weinig moeite deed om in de regering te komen. Dus ben ik Wouter Bos gaan steunen. Daarmee wilde ik aangeven dat bestuurlijke verantwoordelijkheid heel erg belangrijk kan zijn. Net zo belangrijk als actievoeren.' Brouwer wil niet kiezen tussen beide strategieën. 'Die twee zielen huizen beide in mijn borst. Ze hebben een andere rol in het schaakspel, de een is de koning en de ander is de koningin, maar beide zijn belangrijk in het spel en kunnen elkaar versterken. Verreweg mijn voorkeur heeft een brede sociaal-liberale stroming, in plaats van al die verschillende linkse partijen.' Voorlopig blijft Brouwer zich in ieder geval bezighouden met de economische positie van vrouwen. Als zelfstandig adviseur, door het geven van lezingen, door erover te schrijven. En ze is voorzitter van de branchevereniging Maatschappelijke Onderzoekers Groep Kinderopvang en initiatiefnemer van de Taskforce Kinderopvang/Onderwijs. 'In juni vlieg ik naar Tokyo om er een lezing te geven. Daar zijn ze ook bezig met de vraag hoe je meer vrouwen op de arbeidsmarkt krijgt en ze daar kan houden.'

Rinske Bijl

Aan geen gehuurde borst werd ooit een kind gevoed
Ina Brouwer
Uitgeverij Thoeoris
256 p., 18,50 euro

HILCO KOKKE